

Kouvolan kaupungin lausunto varhaiskasvatusta koskevan lainsäädännön uudistamistyöryhmän esityksistä

Varhaiskasvatuslaki on välttämätön määrittämään ja ohjaamaan yhteistä ja yhtenäistä varhaiskasvatusta Suomessa. Laki tarvitaan varhaiskasvatuksen laadun varmistamiseksi sekä ohjaamaan, kehittämään ja arvioimaan varhaiskasvatuksen suunnittelua, järjestämistä, toteuttamista ja arviointia.

Uudistamistyöryhmä esittää varhaiskasvatussuunnitelman perusteet velvoittavaksi asiakirjaksi (23 §). Esitys toteutuessaan yhtenäistää varhaiskasvatuksen tavoitteita ja sisältöjä sekä varhaiskasvatuksen ohjausta ja kehittämistä. Lakiesityksiin on kirjattu varhaiskasvatuksen tavoitteet (3 §), velvoite lapsen kasvuympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden arvioinnista (8 §), hoitopaikkatakuu (14 §), kasvun ja oppimisen tuen kolmiportaisuuden järjestäminen (16 – 18 §), lapsen ja hänen huoltajansa osallisuus lapsen varhaiskasvatukseen (19 §), varhaiskasvatuksen yleisen arvioinnin toteuttaminen (26 §) sekä esitys tietojen saannista ja salassapidosta (41–43 §). Edellä mainitut lakiesityksen sisällöt ovat erittäin tärkeitä takaamaan ja varmistamaan lapsen hyvää kasvua, kehitystä ja oppimista, luomaan jatkumoa lapsen kasvu- ja oppimispolulle sekä vahvistamaan monialaista yhteistyötä ja varhaiskasvatuksen jatkuvaa arviointia.

Lakiesitys aiheuttaisi toteutuessaan myös osin lisäkustannuksia kunnalle. Lakiesityksessä on seuraavat kohdat, jotka herättävät kysymyksiä:

1 § Soveltamisala: Tuleeko koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnassa siis noudattaa lakiesityksen kohtia henkilöstön kelpoisuuksista ja lapsimäärästä, tilanteessa jos ryhmässä on esiopetukseen osallistuvia lapsia?

4 § Kunnan yleinen järjestämisvelvollisuus: Palvelujen järjestäminen lakiesityksen mukaisesti on ongelmallista ja jopa mahdotonta maantieteellisesti laajoissa kunnissa. Miten saamenkielinen varhaiskasvatus pystytään järjestämään, ts. mistä löytyy saamenkielinen hoito- kasvatus- ja opetushenkilöstö?

7 § Varhaiskasvatuksen toiminta-ajat: Lapsen hoitoajan rajaaminen enintään kymmeneen tuntiin tuottaa ongelmia matka- tai kausityötä tekeväälle lapsen huoltajalle, erityisesti koskettaa yksinhuoltajia.

12 § Osa-aikainen oikeus varhaiskasvatukseen: Joillakin lapsilla on hoidon tarve esi- tai perusopetuksen lisäksi enemmän kuin 5h/pv tai 25h/vko, esimerkiksi vuorohoitoa tarvitsevilla lapsilla.

14 § Varhaiskasvatuksen keskeyttäminen ja paikan säilyminen: Tämä on ko. lapsen edun kannalta hyvä esitys. Ongelmana on se, että paikat täyttyvät heti kun ne vapautuvat. Voi aiheuttaa tilanteen, jossa uudelle hakijalle myönnetään hoitopaikka vain määräajaksi ja hän joutuu siirtymään toiseen hoitopaikkaan, jotta tämä lainkohta ensi mainitun lapsen osalta saataisiin täytettyä.

25 § Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma: Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaa ei voida käytännössä laatia jokaiselle lapselle, koska hoitosuhteet voivat olla hyvinkin lyhyitä. Lisäksi ristiriitainen sen asian kanssa, että esiopetuksessa ei ole perusopetuslain mukaan välttämätöntä laatia lapsikohtaista esiopetussuunnitelmaa.

6 luku Henkilöstön tehtävät ja kelpoisuusvaatimukset: Kelpoisuusvaatimuksiin ei kannanottoa. Tehtäviä varhaiskasvatuksen opettaja ja sosionomi ei tulisi eritellä. Aiheuttaa turhaa arvottamista näiden koulutusten ja osaamisalueiden välille. Varhaiskasvatuksen avustaja-nimike tulisi olla tehtävää arvostavampi ja kuvaavampi, esimerkiksi var-

haiskasvatuksen erityisohjaaja. Pitäisikö perhepäivähoitajan nimike olla yhtenäisyyden vuoksi varhaiskasvatuksen perhepäivähoitaja?

35 § Päiväkodin henkilöstön mitoitus: Esitys, että päiväkodin yhdessä ryhmässä saa olla yhtä aikaa läsnä enintään kolmea kasvatusvastuullista henkilöä vastaava lapsimäärä, aiheuttaa lisäkustannuksia palvelujen järjestämiselle sekä voi myös estää tarkoituksenmukaiset ja joustavat ryhmäjärjestelyt. Lakiesityksessä ei tarkastella erillistä osapäivähoidon suhdelukua 3–5-vuotiaiden kohdalla. Tämä aiheuttaa lisäkustannuksia kunnille, jotka ovat pyrkineet luomaan erillisiä osapäiväryhmiä vaihtoehtoisena palveluna perheille, joissa jompikumpi vanhemmista on kotona.

Kouvolassa, 27.5.2014

Helena Kuusisto, palvelupäällikkö, p. 0206157224

Lausunnon keskeinen sisältö

Lakiesitys toteuttaa sisällöltään hyvin niitä elementtejä, joilla varmistetaan lapsen hyvää kasvua, kehitystä ja oppimista, luodaan jatkumoa lapsen kasvu- ja oppimispolulle sekä vahvistetaan monialaista yhteistyötä ja varhaiskasvatuksen jatkuvaa arviointia.

Lakiesityksessä on myös kohtia, joista aiheutuu kunnille lisäkustannuksia ja rajoituksia joustavaan toimintaan. Eräät kohdat ovat käytännössä vaikeita tai mahdottomia toteuttaa. Ryhmäkoon säätely siten, että ryhmässä saa olla yhtä aikaa läsnä vain kolmea kasvatusvastuullista henkilöä vastaava lapsimäärä, aiheuttaa lisäkustannuksia ja haittaa tarkoituksenmukaisia ja joustavia ryhmäjärjestelyjä. Se, ettei osapäivähoidon 3-5-vuotiaiden kohdalla määritellä erillistä suhdelukua, aiheuttaa lisäkustannuksia kunnille jotka ovat järjestäneet erillisiä osapäivähoidon ryhmiä vaihtoehtoisena palveluna perheille, joissa jompikumpi vanhemmista on kotona.

Erityisesti yksinhuoltajien kannalta ongelmallista on lapsen hoitoajan rajaaminen 10 tuntiin. Osa-aikainen varhaiskasvatustarve esi- tai perusopetuksen lisäksi voi olla enemmän kuin 5 h/pvä tai 25 h/vko, esimerkiksi vuorohoitoa tarvitsevilla lapsilla.

Tehtäviä varhaiskasvatuksen opettaja ja sosionomi ei tulisi eritellä. Varhaiskasvatuksen avustaja-nimikkeen sijasta tulisi käyttää paremmin kuvaavaa nimitystä varhaiskasvatuksen erityisohjaaja.